Europski parlament
2014-2019

Dokument s plenarne sjednice

B8-0591/2016 }
B8-0593/2016 }
B8-0595/2016 }
B8-0598/2016 }
B8-0600/2016 }
B8-0602/2016 } RC1

11.5.2016

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 135. stavkom 5. i člankom 123. stavkom 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje prijedloge rezolucija sljedećih klubova:
Verts/ALE (B8-0591/2016)
ECR (B8-0593/2016)
S&D (B8-0595/2016)
GUE/NGL (B8-0598/2016)
PPE (B8-0600/2016)
ALDE (B8-0602/2016)

o Gambiji
(2016/2693(RSP))

Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Tomáš Zdechovský, Andrej Plenković, Davor Ivo Stier, Eva Paunova, Milan Zver, Ildikó Gáll-Pelcz, David McAllister, Brian Hayes, Maurice Ponga, Bogdan Brunon Wenta, Adam Szejnfeld, Jarosław Wałęsa, Giovanni La Via, Tunne Kelam, Patricija Šulin, Ivan Štefanec, Dubravka Šuica, Ivana Maletić, Therese Comodini Cachia, Sven Schulze, Luděk Niedermayer, Eduard Kukan, Pavel Svoboda, Romana Tomc, Lefteris Christoforou, Csaba Sógor, Roberta Metsola, Michaela Šojdrová, Claude Rolin, József Nagy, Krzysztof Hetman, Stanislav Polčák, László Tőkés, Inese Vaidere, Ramona Nicole

Mănescu
u ime Kluba zastupnika PPE-a
Victor Boştinaru, Eric Andrieu, Nikos Androulakis, Maria Arena, Francisco Assis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Nicola Danti, Isabella De Monte, Monika Flašíková Beňová, Knut Fleckenstein, Doru-Claudian Frunzulică, Eider Gardiazabal Rubial, Elena Gentile, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Michela Giuffrida, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Sergio Gutiérrez Prieto, Richard Howitt, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Afzal Khan, Jude Kirton-Darling, Miapetra Kumpula-Natri, Cécile Kashetu Kyenge, Javi López, Juan Fernando López Aguilar, Krystyna Łybacka, David Martin, Edouard Martin, Marlene Mizzi, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Pina Picierno, Tonino Picula, Miroslav Poche, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Siôn Simon, Monika Smolková, Tibor Szanyi, Claudia Tapardel, Marc Tarabella, Patrizia Toia, Elena Valenciano, Julie Ward, Josef Weidenholzer, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
u ime Kluba zastupnika S&D-a
Ruža Tomašić, Angel Dzhambazki, Mark Demesmaeker, Raffaele Fitto, Monica Macovei, Kay Swinburne, Ryszard Antoni Legutko, Tomasz Piotr Poręba, Ryszard Czarnecki, Anna Elżbieta Fotyga, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Pirkko Ruohonen-Lerner, Jana Žitňanská
u ime Kluba zastupnika ECR-a
Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Antanas Guoga, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Kaja Kallas, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Hannu Takkula, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen, Cecilia Wikström
u ime Kluba zastupnika ALDE-a
Xabier Benito Ziluaga, Tania González Peñas, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen, Jiří Maštálka, Lola Sánchez Caldentey, Barbara Spinelli, Estefanía Torres Martínez, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
u ime Kluba zastupnika GUE/NGL-a
Jean Lambert, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Bart Staes, Ernest Urtasun, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Jordi Sebastià, Davor Škrlec, Bodil Valero, Igor Šoltes, Bronis Ropė, Judith Sargentini
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a**Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Piernicola Pedicini, Laura Ferrara, Laura Agea, Isabella Adinolfi**

u ime Kluba zastupnika EFDD-a

Rezolucija Europskog parlamenta o Gambiji
(2016/2693(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Gambiji,

– uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 12. ožujka 2015. o prioritetima EU-a za Vijeće UN-a za ljudska prava 2015.[1],

– uzimajući u obzir nekoliko parlamentarnih pitanja o stanju u Gambiji,

– uzimajući u obzir izjavu Europske službe za vanjsko djelovanje od 17. travnja 2016. o stanju ljudskih prava u Gambiji,

– uzimajući u obzir nekoliko izjava koje je dala Delegacija EU-a u Gambiji,

– uzimajući u obzir rezoluciju Komisije Afričke unije od 28. veljače 2015. o stanju ljudskih prava u Republici Gambiji,

– uzimajući u obzir izjavu glavnog tajnika UN-a Ban Ki-moona od 17. travnja 2016.,

– uzimajući u obzir izvješće posebnog izvjestitelja Vijeća UN-a za ljudska prava o mučenju i drugim oblicima okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, dodatak: Misija u Gambiju od 2. ožujka 2015.,

– uzimajući u obzir izvješće UN-ovog posebnog izvjestitelja za izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja o Gambiji od 11. svibnja 2015.,

– uzimajući u obzir izvješće o Gambiji UN-ove radne skupine za Univerzalni periodični pregled od 24. prosinca 2014.,

– uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu potpisan u Cotonouu u lipnju 2000.,

– uzimajući u obzir Ustav Republike Gambije,

– uzimajući u obzir Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju,

– uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda,

– uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a iz 1981. o ukidanju svih oblika nesnošljivosti i diskriminacije na temelju vjere i uvjerenja,

– uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,

– uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,

[1] Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0079.

A. budući da je Yahya Jammeh 1994. preuzeo vlast u Gambiji vojnim udarom; budući da je 1996. izabran za predsjednika i da je otad već tri puta pod sumnjivim okolnostima ponovno izabran;

B. budući da se predsjednički izbori očekuju 1. prosinca 2016., a zakonodavni izbori 6. travnja 2017.; budući da je Gospodarska zajednica zapadnoafričkih država (ECOWAS) osudila provedbu posljednjih predsjedničkih izbora održanih 2011. zbog manjka legitimiteta i prateće represije i zastrašivanja oporbenih stranaka i njihova biračkog tijela;

C. budući da je miran prosvjed održan 14. travnja 2016. u Serekundi, četvrti glavnog grada Banjula, u kojem su prosvjednici zahtijevali izbornu reformu rezultirao nasilnom reakcijom gambijskih sigurnosnih snaga i proizvoljnim pritvaranjem prosvjednika među kojima je bila i nekolicina članova Ujedinjene demokratske stranke; budući da je Solo Sandeng, oporbeni čelnik i član Ujedinjene demokratske stranke, umro u pritvoru nedugo nakon što je u sumnjivim okolnostima uhićen;

D. budući da su se 16. travnja 2016. članovi Ujedinjene demokratske stranke ponovno okupili kako bi zatražili pravdu za smrt g. Sandenga i puštanje na slobodu drugih članova njihove stranke; budući da je policija bacila suzavac na prosvjednike i uhitila niz osoba;

E. budući da su uhićeni i još jedan oporbeni čelnik, Ousainou Darboe, i drugi visoki stranački dužnosnici i da se nalaze u državnom pritvoru te da postoje navodi da su pretrpjeli teške ozljede;

F. budući da je glavnom direktoru neovisne radijske postaje Teranga FM Alagieu Abdoulieu Ceesayu, kojeg je 2. srpnja 2015. uhitila nacionalna obavještajna agencija, tri puta uskraćeno pravo na slobodu uz jamčevinu unatoč lošem zdravstvenom stanju;

G. budući da je UN-ova radna skupina za proizvoljna pritvaranja u ožujku 2016. izdala mišljenje usvojeno na zadnjem sastanku te skupine u prosincu 2015. u kojem se navodi da je Alagie Abdoulie Ceesay proizvoljno lišen slobode i poziva gambijske vlasti da ga puste na slobodu i odbace sve optužbe protiv njega;

H. budući da su borci za ljudska prava i novinari u Gambiji žrtve malverzacija i represivnog zakonodavstva i da se stalno suočavaju s uznemiravanjem i zastrašivanjem, uhićenjima i pritvaranjem, prisilnim nestancima ili prisilnim egzilom;

I. budući da su mučenja i drugi oblici zlostavljanja redoviti u Gambiji; budući da postoje navodi o redovitim brutalnim mučenjima ili drugim oblicima zlostavljanja kako bi se pojedince prisililo na „priznanje” koje se zatim koristi na sudu, što je zabilježeno i u izvješću sastavljenom nakon posjeta UN-ovog posebnog izvjestitelja za mučenje i druge oblike okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja Gambiji 2014.;

J. budući da nacionalna obavještajna agencija i policija redovito provode proizvoljna pritvaranja, kao što je to bilo u slučaju bivšeg zamjenika ministra poljoprivrede Ousmana Jammeha i islamskih učenjaka šeika Omara Colleya, imama Ousmana Sawaneha i imama Chernoa Gassama te da se pojedince protivno odredbama ustava često zadržava bez optužbi i izvan roka od 72 sata u kojem se osumnjičenik mora dovesti pred sud;

K. budući da su sadašnjim gambijskim zakonodavstvom protiv homoseksualnosti predviđene dugotrajne zatvorske kazne i velike novčane kazne za „tešku homoseksualnost”; budući da su pripadnici zajednice LGBTI često žrtve napada, prijetnji ili proizvoljnih uhićenja od strane sigurnosnih snaga i da su neki od njih bili prisiljeni napustiti zemlju zbog vlastite sigurnosti;

L. budući da je Gambija jedna od petnaest najsiromašnijih zemalja na svijetu i da je gotovo četvrtina stanovništva suočena s problemom kronične nesigurnosti opskrbe hranom; budući da je Gambija u velikoj mjeri ovisna o međunarodnoj pomoći; budući da je od 2015. 14 475 Gambijaca zatražilo azil u EU-u;

M. budući da stanje ljudskih prava, demokracije i vladavine prava u Gambiji predstavlja ozbiljan razlog za zabrinutost; budući da se EU od kraja 2009. bavi tim problemima u okviru dijaloga na temelju članka 8. Sporazuma iz Cotonoua, no uz slab konkretan napredak;

N. budući da je EU nakon izražene zabrinutosti zbog stanja ljudskih prava drastično smanjio pomoć Gambiji, iako je i dalje najveći donator pomoći za tu zemlju s ukupno 33 milijuna EUR koliko je odvojeno u okviru nacionalnog okvirnog programa za razdoblje 2015. – 2016.; budući da je nakon tog smanjenja pomoći predsjednik Jammeh u lipnju 2015. naglo protjerao EU-ovu glavnu dužnosnicu u Gambiji Agnes Guillard;

O. budući da su nacionalnim okvirnim programom za Gambiju za razdoblje 2015. – 2016. predviđena ulaganja u poljoprivredu i sigurnost opskrbe hranom, kao i u prometni sektor, dok za razvoj civilnog društva, demokratsko upravljanje ili promicanje ljudskih prava i vladavine prava nisu odvojena nikakva sredstva;

P. budući da je Gambija članica ECOWAS-a; budući da je u srpnju 2014. sklopljen sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i ECOWAS-a koji će biti ratificiran tijekom 2016.; budući da će se zahvaljujući sporazumu o gospodarskom partnerstvu ojačati ne samo poštena trgovina, nego i ljudska prava i ostvarenje ciljeva održivog razvoja;

Q. budući da je Gambija članica Afričke unije, država stranka Afričke povelje i potpisnica Afričke povelje o demokraciji, izborima i upravljanju;

R. budući da je rezultat izmjene izbornog zakona iz 2015. isključivanje oporbenih stranaka, što Gambiju čini jednom od najskupljih zemalja kad je riječ o natjecanju za javnu funkciju te ograničavanje prava građana u tom procesu;

1. izražava duboku zabrinutost zbog stanja sigurnosti i ljudskih prava u Gambiji koje se sve brže pogoršava i osuđuje napade na mirne prosvjednike 14. i 16. travnja 2016.;

2. poziva na trenutačno oslobađanje svih prosvjednika koji su uhićeni u vezi s prosvjedima održanima 14. i 16. travnja; zahtijeva od vlade Republike Gambije da zajamči pravično postupanje prema svim osumnjičenim osobama koje su pritvorene pod optužbom da su sudjelovale u pokušaju neustavne smjene vlade; poziva vlasti Gambije da u svim okolnostima zajamči fizički i psihički integritet tih osumnjičenih osoba te da bez odgode

osigura liječničku pomoć ozlijeđenim osobama; izražava zabrinutost zbog svjedočanstava o mučenju i zlostavljanju drugih zatvorenika;

3. potiče gambijske vlasti da hitno provedu neovisnu istragu o tim događajima te posebno izražava ozbiljnu zabrinutost zbog vijesti da je oporbeni aktivist Solo Sandeng umro u pritvoru;

4. oštro osuđuje prisilne nestanke, proizvoljna pritvaranja, mučenja i druge vrste kršenja ljudskih prava koji se odvijaju za vrijeme trajanja mandata vlade predsjednika Yahye Jammeha, a koji su usmjereni na osobe koje izražavaju protivljenje, uključujući novinare, borce za ljudska prava, političke protivnike i kritičare te lezbijke, homoseksualce, biseksualne i transrodne osobe; poziva na to da se zatvorenike koje se drži u izolaciji ili privede pred sud ili pusti na slobodu;

5. poziva EU i Afričku uniju da surađuju s Gambijom kako bi se uspostavili zaštitni mehanizmi protiv mučenja, zajamčio neovisan pristup zatvorenicima i reformirali svi zakoni kojima se otežava ostvarivanje prava na slobodu izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja, uključujući kaznena djela ugrožavanja nacionalne sigurnosti, klevete i „širenja netočnih informacija” u okviru Kaznenog zakona te izmjenu Zakona o informacijama i komunikacijama iz 2013. u kojem je sadržana cenzura izražavanja na internetu;

6. poziva Gambiju da ratificira Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja;

7. poziva vladu Gambije da provede istragu o dokazima o kršenju ljudskih prava koje je provodila gambijska nacionalna obavještajna agencija, da razradi zakonodavstvo za rješavanje pitanja jednakih prava za građane, uključujući problem nejednakosti, da nastavi s planovima o osnivanju Nacionalnog povjerenstva za ljudska prava u skladu s pariškim načelima o institucijama za ljudska prava te da istražuje i prati navode o kršenjima ljudskih prava;

8. potiče vladu Gambije i regionalne vlasti da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se zaustavila diskriminacija i kriminalizacija pripadnika skupine LGBTI te napadi na njih i kako bi se zajamčilo njihovo pravo na slobodu izražavanja, uključujući uklanjanje odredbi o kriminalizaciji pripadnika skupine LGBTI iz Kaznenog zakona Gambije;

9. poziva gambijske vlasti da spriječe svaku diskriminaciju na vjerskoj osnovi te da potaknu i podrže miran i uključiv dijalog među svim zajednicama;

10. poziva ECOWAS i Afričku uniju da i dalje djeluju u pogledu aktualnih kršenja ljudskih prava koja provodi gambijski režim; podsjeća da su sigurnost i stabilizacija i dalje veliki izazovi u zapadnoafričkoj regiji i inzistira na tome da Afrička unija i ECOWAS trebaju pomno pratiti situaciju u Gambiji i održavati trajni politički dijalog s gambijskim vlastima u pogledu jačanja demokracije i vladavine prava;

11. potiče vladu Republike Gambije da ratificira Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju prije predsjedničkih izbora koji su predviđeni za prosinac 2016.;

12. poziva vladu Gambije da pokrene istinski dijalog sa svim oporbenim političkim strankama o zakonodavnim i političkim reformama kojima će se zajamčiti održavanje slobodnih i pravednih izbora te poštovanje slobode udruživanja i okupljanja, u skladu s međunarodnim obvezama Gambije; podsjeća da je potpuno sudjelovanje oporbe i neovisnog civilnog društva u neovisnim i slobodnim državnim izborima važan čimbenik za uspjeh tih izbora;

13. potiče međunarodnu zajednicu, uključujući lokalne organizacije za ljudska prava i nevladine organizacije, kao i Delegaciju EU-a u Gambiji i druge relevantne međunarodne institucije, da aktivno prate izborni postupak, uz poseban naglasak na jamčenju javnog poštovanja slobodne udruživanja i okupljanja;

14. poziva vladu Gambije da poduzme sve potrebne mjere kojima će se u svim okolnostima jamčiti puno poštovanje slobode izražavanja i slobode tiska; u tom pogledu poziva na reformu odredbi Zakona o informacijama i komunikacijama kako bi se nacionalno zakonodavstvo uskladilo s međunarodnim standardima;

15. zabrinut je zbog činjenice da nacionalnim okvirnim programom za Gambiju za razdoblje 2015. – 2016. nije predviđena nikakva potpora ili financiranje za civilno društvo ili za demokratsko upravljanje, promicanje vladavine prava i zaštitu ljudskih prava; poziva Komisiju da se u središte svih budućih sporazuma o razvojnoj suradnji koji će se razmatrati između EU-a i Gambije postavi demokratsko upravljanje, vladavina prava i zaštita ljudskih prava;

16. poziva Delegaciju EU-a u Gambiji da se koristi svim raspoloživim sredstvima, uključujući Europski instrument za demokraciju i ljudska prava, kako bi aktivno motrila uvjete pritvaranja u Gambiji te da prati i nadzire istrage o gušenju prosvjeda održanih 14. i 16. travnja 2016. koje provodi vlada i postupanje prema pritvorenih prosvjednicima te da pojača napore u pogledu suradnje s pripadnicima političke oporbe, studentskim vođama, novinarima, borcima za ljudska prava, sindikalistima i vođama skupina LGBTI;

17. potiče EU i njegove države članice da provedu javno savjetovanje u skladu s člankom 96. Sporazuma iz Cotonoua te da razmotre obustavljanje svake nehumanitarne pomoći za vladu Gambije i uvođenje zabrane putovanja ili drugih ciljanih sankcija za dužnosnike koji su odgovorni za teška kršenja ljudskih prava;

18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Afričkoj uniji, vladama država članica ECOWAS-a, vladi i parlamentu Gambije, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, Vijeću UN-a za ljudska prava te Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a.